Fortifying Free Speech and Countering Restrictive Draft Legislations

B.Bolormaa (Ph.D)

Independent Consultant, Media Council of Mongolia.

Content

- Media Regulation "Methodology and Ontology of Pursuing the Process"
- Freedom of expression: Situation
- Amendments to the Criminal Code of Mongolia
- Planning and implementation

Media regulation

Үзэл бодлоо илэрхийлэх онтологи

Давхарга	Ухагдахуун	Зохицуулалт	
Дээд	Оршихуй	Төрийн зохицуулалт	
	Идеологи	Олон улсын зөвлөмжид нийцүүлэх	
	Цаг хугацаа орон зайн холбоо	Эрх зүйн орчны сайжруулалт	
	Нийгмийн бүтэц	3/Г-ын мөрийн хөтөлбөр, тогтоол	
	Шалтгаан	Хамтарсан зохицуулалт	
	Зорилго	Уялдуулан зохицуулах	
	Үүрэг	Дэмжлэг, чиглэл, хяналт	
	Функц	Салбарын өөрийн зохицуулалт	
+	Давхарга	Ёс зүйн дүрэм	
	Зөвшилцөл	Олон нийтэд залруулга хийх	
Доод	Зөрчилдөөн	Иргэд олон нийт, салбарын итгэл	

LAW OF MONGOLIA

MAY 29, 2015

ON LEGISLATION

RESOLUTION OF THE GOVERNMENT OF MONGOLIA

• January 25, 2016 No. 59

APPROVAL OF METHODOLOGY

- Methodology to conduct preliminary research on the needs and demands of the legislation
- Methodology to develop a legislation draft
- Methodology to make an assessment of the impact of legislation draft
- Methodology to make a cost estimation to be issued in connection with implementation of the legislation
- Methodology to make monitoring and analysis in the implementation of the legislation
- Methodology to make an assessment of the outcomes of the implementation of the legislation

LAW OF MONGOLIA

May 4, 2022

ON AMENDMENTS TO THE CRIMINAL CODE

Article 13.15. Insult

1. Denigration of dignity and honor of another person shall be punishable by a fine in the amount equivalent to 450 units to 1,300 units in tugrugs; or community service of 240 to 720 hours; or restriction of movements for 1 to 6 months.

БАТЛАВ. ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН САЙЛ

Х.НЯМБААТАР

ЭРҮҮГИЙН ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

Нэг.Хуулийн төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

1.1. Хууль зүйн үндэслэл

Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 24 дүгээр тогтоолоор баталсан "Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр"-ийн 4.4.7-д "Эрүүгийн хууль тогтоомийн эрх зүйн шинэчлэлийг гүнзгийрүүлж, гэмт хэрэг, эөрчилтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх тогтолцоо, бодлого, арга барилыг боловсронгуй болгоно." гэж;

Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 12 дугаар тогтоолоор баталсан "Монгол Улсын хууль тогтоомкийг 2024 он хуулэт боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл"-ийн 77-д "Монгол Улсын Үндсэн хуульд оруулсан нямэлт, өөрчлөлтийн дагуу Эрүүгийн хуульд зарим гэмт хэргийг шинээр тусгах, хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэргийн улмаас үүсэх гэм хорыг бууруулах чиглэлээр холбогдох өөрчлөлтийг тусгах, хуулиар харьяалуулсан зарим гэмт хэргийн шинжийг Зөрчлийн хуульд заасан ээрчлийн шинжээс ялгаатай байдлаар хуульчлах, нийгмийн хор аюул, үйлдэгдэж байгаа арга, хэлбэрээс хамаарч зарим гэмт хэрэг үйлдсэн хүн, хуулийн этгээдэд оногдуулах эрүүгийн хариуцлагыг оновчтой болгох зорилгоор Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн теслийг Засгийн газраас санаачлан боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлнэ." гэж, Монгол Улсын Их Хурлыр 2021 оны 106 дугаар тогтоолоор баталсан "Шинэ сэрэлтгийн бодлого"-ын Зургаа дахь хэсгийн "Төрийн бүтээмжийн сэргэлт"-ийн 6.5-д "Авлига, албан тушаалын гэмт хэрэгт оногдуулах ялын бодлого" чангатгана." гэж тус тус үгсасан.

Түүнчлэн Монгол Улсын нэгдэн орсон Олон улсын гэрээ конвенц, зөвлөмжид Эрүүгийн хуулийн зарим зохицуулалтыг бүрэн нийцүүлэх шаардлага тулгараад байна. Тухайлбал.

-Хүчээр алга болгохоос бүх хүнийг хамгаалах тухай конвенцийн хэрэгжилттэй холбогдуулан Хүчээр алга болгох асуудал хариуцсан хорооноос Монгол Улсаас хүргүүлсэн тайланг хэлэлцэж 2021 онд өгсөн зөвлөмжид "Эрүүгийн хуулийн 33 дугаар зүйлийн 13.4-т заасан Хүчээр алга болгох гэмт хэрэг нь Хүчээр алга болгохоос бүх хүнийг хамгаалах тухай конвенцид заасан тодорхойлолт ("Хүчээр алга болгох" гэдэг нь алга болсон аливаа хүний эрх чөлөөг хассан явдлыг хүлээн зөвшөөрхөөс

-In regard to the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, the UN Subcommittee on the Prevention of Torture advised Mongolia to "Conform the definition of torture in Article 21.12 of the Criminal Code with Article 1 of the Convention Against Torture, "Punishing him for an act he or a third person has committed or is suspected of having committed, or intimidating or coercing him or a third person, or for any reason based on discrimination of any kind".

1.2.Практик шаардлага

1.Эрүүгийн хуулийн ерөнхий ангид гэмт хэргийн хохирлыг хэмжээг инфляцийн түвшинтэй уялдуулан шинэлэн тогтоох хэрэгцээ шаардлага тулгараад байна.

Менге угаах болон татвар төлөхөөс зайлсхийх гэмт хэргийн онцлог, олон улсын байгууллагаас Монгол Улсад өгсөн зөвлөмжийг харгалзан эдгээр гэмт хэргийг хөөн хэлэлцэх хугацааг анхаарах, мөн халдашгүй бүрэн эрхээр "халхавчлан" хөөн хэлэлцэх хугацаа дууссан үндэслэлээр эрүүгийн хариуцлага хүлээдэггүй, эрүүгийн хариуцлага гарцаагүй байх, шударга ёсны зарчмы гажуудуулдаг байдлыг халах өөрчлөлтийг хийх шаардлагатай байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн нь тогтоогдсон, гэм буруугаа хүлээн зөвшөөрсөн хүнд гэмт хэрэг үйлдсэн нөхцөл байдал, учруулсан хохирол, хор уршгийн шинж чанар, хувийн байдал, мөрдөн шалгах ажиллагааг шуурхай явуулж гэмт хэргийг нотлоход дэмжлэг үзүүлсэн байдлыг харгалзан оногдуулах хорих ялыг хөнгөрүүлэх, хорихоос өөр төрлийн ялыг сонгон оногдуулах, эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлөх, хорих ял оногдуулахгүйгээр тэнсэх эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох шаардлагатай байна.

Ашигт малтмалын хууль бус олборлолт, тусгай зөвшөөрөл, түүнд тавих хяналтыг сайжруулах, хууль бусаар ашигт малтмал олборлох үйлдлийг зогсоох, байгалийн баялгийг зүй бусаар ашиглах, байгаль орчныг хамгаалахтай холбоотой Эрүүгийн хуульд тодорхой өөрчлөлт оруулах шаардлагатай байна.

Хууль бусаар ашигт малтмал хайх, ашиглах, олборлох гэмт хэргийг үйлдэж байгаа этгээд нь Эрүүгийн хуулийн 7.5 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасан зохицуулалтыг ашиглан гэмт хэрэг үйлдэхдээ ашигласан техникийг бусдын нэр дээр шилжүүлж, эсхүл бусдаас түрээслэсэн мэтээр зохиомол байдлыг бий болгон техник, хэрэгслийг хураалгахгүйгээр авч үлдэж, дахин гэмт хэрэг үйлдэхдээ ашиглаж байгаа нь энэ төрлийн гэмт хэргийн гаралт өсөн нэмэгдэх гол шалтгаан нөхцөл болж байна.

Дээрх төрлийн гэмт хэрэг нь дугуйт болон гинжит техник, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж ашиглан үйлдэгддэг тул энэ төрлийн буюу хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг үйлдэхэд ашигласан техник, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийг түрээсийн болон бусдын өмчлөлд байгаа эсэхээс үл хамааран хураан авч, улсын орлого болгож байхаар хуульд нэмэлт оруулснаар гэмт хэргийн гаралт буурах боломжтой гэж үзэж байна.

Legislation is needed for some crimes against liberty that are defined in Article 13 of the Criminal Code of Mongolia, such as insult and forced marriage. Some crimes against the rights of individuals and political rights and the freedom that are defined in Article 14 such as discrimination, need expansion of the nature of crime and conformity with the international conventions.

Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл батлагдсантай холбогдуулан гарах зардлын талаар

Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцоо хийх аргачлал" -ын Ерөнхий зүйлийн 1.5-д заасан журмын дагуу зардлыг

- 1.Төрийн байгууллагын зардал;
- 2.Хуулийн этгээдийн зардал;
- 3.Иргэнд үүсэх зардал гэсэн гурван төрлөөр ангилан үүсэх зардлыг тооцож, улмаар холбогдох ачааллыг багасгах, зардлыг бууруулах чиглэлээр санал, зөвлөмж боловсруулдаг.

Эрүүгийн хуульд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийн хүрээнд тус хуулийн хэрэгжилтийг хангах үүрэг бүхий шүүх, прокурор болон хууль хяналтын байгууллагын чиг үүрэгт өөрчлөлт гарахгүй.

Өөрөөр хэлбэл, хуулийн өөрчлөлтэй холбоотой үүрэг хүлээгч байгууллагуудад хүний нөөцийн болон захиргааны зардал нэмэлтээр гарахгүй, одоогийн хүний нөөц, үйл ажиллагааны зардалдаа багтаан хуулийн нэмэлт, өөрчлөлтийг хэрэгжүүлэх боломжтой.

Түүнчлэн энэхүү хуулийн төслөөр хувь хүн, хуулийн этгээдэд ямар нэгэн нэмэлт үүрэг хүлээлгээгүй тул хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой тэдгээрээс нэмэлт зардал шаардахгүй.

Иймд Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлтэй холбогдуулан зардлыг тооцох шаардлагаүй болно.

Assessment of the impact of legislation

	100	25.3 дугаар зүйл.Соёлын биет	
		өвийг завших, үрэгдүүлэх.	
6.	Эрүүгийн хуулийн Хорин	Булэг бүхэлдээ	Практикт нийцэж
70500	хоёрдугаар булэгт заасан	-1	байгаа байдал.
	гэмт хэргийн шинжийг		Авлигын эсрэг
	тодорхой болгох, ялын		конвенцид нийцэж
	бодлогыг чангатгаж.		байгаа эсэх.
	авлигатай тэмцэх төрийн		
	бодлогыг чангатгах		
	тухайд.		
7.	Хүнийг хүчээр алга	13.4 дүгээр зүйл.Хүнийг хүчээр	Хүчээр алга
	болгох гэмт хэрэг, Эрүү	алга болгох	болгохоос бүх хүнийг
	шүүлт тулгах гэмт хэргийг	21.12 дугаар зүйл.Эрүү шүүлт	хамгаалах тухай,
	Хүчээр алга болгохоос	тулгах	Эрүүдэн шүүх болон
	бүх хүнийг хамгаалах	10-30 per years (100 per years)	бусад хэлбэрээр
	тухай, Эрүүдэн шүүх		хэрцгий, хүнлэг
	болон бусад хэлбэрээр		бусаар буюу хүний
	хэрцгий, хүнлэг бусаар		нэр төрийг
	буюу хүний нэр төрийг		доромжлон харьцаж
	доромжл он харьцаж		шийтгэхийн эсрэг
	шийтгэхийн эсрэг		конвенцид нийцэж
	конвенцид тус тус		байгаа байдал
	нийцүүлэх, олон улсын		
	байгууллагаас өгсөн		
200	зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх	1000 100 1000 1000	5000C 500
8.	Олон Улсын болон	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй	Шинээр үйлдлийг
	дотоодын нийгэм, эдийн	байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг,	гэмт хэрэгт тооцох
	засгийн байдал, цахим	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт	шаардлага үүссэн
	хэрэглээ, эрүүгийн	хэрэг,	байдал
	нөхцөл байдал, зарим	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	
	төрлийн гэмт хэргийн		
	үйлдлийн арга, хэлбэр,		

 Recommendations from the UN Subcommittee on the Prevention of Torture to Mongolia

Insult during torture

Denigration of dignity and defamation are not reflected

ON THE AMENDMENTS TO THE CRIMINAL CODE

БАЙР СУУРЬ: Эрүүгийн хуульд 'Доромжлох' заалт оруулахыг хуульчид ингэж дугнэв

Хөндөх сэдэв 6 мин уншина

"Доромжлох" үйлдлийг гэмт хэрэгт тооцохыг дэмжихгүй. Энэ талаар урьд нь илэрхийлж байсан байр суурь хэвээрээ байгаа.

РЕДАКТОРУУДЫН ЗӨВЛӨЛДӨХ УУЛЗАЛТААС ЭРҮҮГИЙН ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛӨӨС "ДОРОМЖЛОХ" ЗААЛТЫГ ТАТАН АВАХ САНАЛЫГ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮДЭД хүргүүллээ

Баттөмөрийн Энхбаяр © October 12, 2023 · 🕤

Улс орнууд иргэдийнхээ үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлэх эрх, төрийн бодлого шийдвэр, түүний үр дагаврын талаар баталгаатай, найдвартай мэдээлэл авах эрхийг хүндэтгэн хамгаалах үүрэгтэй. Иргэд сонгогчдынхоо мэдэх эрх, шуумжлэлт дуу хоолойг хязгаарлах аливаа оролдлого, уйлдэл нь ардчилсан Монгол Улсад байх боломжгүй. Учир нь Монгол Улсын Их хурлаас баталсан "Алсын Хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын эрхэм зорилгод "...хүмүүнлэг нийгмийг цогцлоож, ардчилал, шударга ёсны засаглалыг бэхжүүлэх" талаар тусгасан.

Гэвч, Монгол Улсын Засгийн газраас 2022 оны тавдугаар сарын 04-ний едер Улсын Их Хуралд Эрүүгийн хүүльд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг өргөн мэдуулжээ. Тус төслийн 1-р зуйлийн 2-т зааснаар, Эрүүгийн хуульд "13.15 дугаар зүйл. Доромжлох" гэмт хэргийг нэмж, "1. Хүний нэр төр, алдар хүндийг олон нийтэд гутаан доромжилсон бол дөрвөн зуун тавин нэгжээс нэг мянга гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох, эсвэл хоёр зуун дөчин цагаас долоон зуун хорин цаг хүртэл хугацаагаар нийтэд тустай ажил хийлгэх, эсхүл нэг сараас зургаан сар хуртэл хугацаагаар зорчих эрхийг хязгаарлах ял шийтгэнэ" гэж заасан.

Түүнчлэн "Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн теслийн үзэл баримтлал"-д "доромжлол"-ыг Эрүүгийн хуулиар зохицуулахыг зөвтгөж үзэх үндэслэл, тайлбар байсангүй.

- 1. Үзэл баримтлалын 1.1. Хууль зүйн үндэслэлд, НҮБ-ын Эрүүдэн шүүхийн эсрэг хорооноос Монгол Улсын тайланд өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх тухай дурдан, "Эрүү шүүлт тулгах гэмт хэргийг эрүүдэн шүүх болон бусад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар буюу хүний нэр төрийг доромжлон харьцаж шийтгэхийн эсрэг конвенцид нийцүүлэх"-ийг тусгасан байна. Харин НҮБ-ын дээрх зөвлөмжид хүний нэр төр, алдар хүндийг хамгаалахын тулд "доромжлох" үйлдлийг гэмт хэрэгт тооцох агуулга байхгүй:
- 2. Үзэл баримтлалын 1.2. Практик шаардлагад "5. Эрүүгийн хүүлийн Арван гуравдугаар бүлэгт заасан Халдашгүй чөлөөтэй байхын эсрэг зарим төрлийн гэмт хэргийг хуульчлах тухайлбал, Доромжлох, Хүчээр гэрлүүлэх, ... гэмт хэргийн шинжийг өргөжүүлж, олон улсын конвенцид нийцүүлэх шаардлага тулгараад байна" гэж бичсэн боловч энэ талаар ундэслэл, тайлбарыг огт

Дээрхээс бид НҮБ-ын Эрүүдэн шүүхийн эсрэг хорооноос өгсөн зөвлөмжийг Монгол Улсын Засгийн газар буруугаар буюу урвуулан ашиглаж байна гэж узэж байна.

Пороментов vérsansér Downsky хуильд тустах гасан анакоу оро УИС-ын хуралдаанаар хололцох нь дараах хэр хохоргыг дагуулах бодогг эрсдэл буйг эрсэн лицууч Та анхааралдаа хөна уу. Тодруулбагс

- Үг хэлэх, үзэл бодлоо челөөгэй илархийлэх хүний явгуур эрх, эрх челөөг хэтрүүлэн хязгаарлах, хясан боэгдуулах, урвуулан ашиглах замаар ардивлими унат лубловае украж.
- Шуух хяналтын байгууллагад хүний нор төр, алдар хучдийг гутаасан гэх
- экэннилогийг улан өргөнүүлэх замаар ундэслалгуй, эсономол хонирал
- боломинін талаєрх иргадийн челент шуумилэх эрх, эрх челеенд халдах, ценаур тогоон, айдас уусгах замаво зо уйгдэхуйд хетлех.

зоот осодну усих возме, а этом учущей ховезатих, четее плаза-цирация, четем святам зератом бого изгоне неймейн извигией цирация, четем святам зератом бого изгоне неймейн извигией извигией жене борь бого бого бого учущей извигией учущей Мента Ути хилигийна эри невненей упутиатало Учито двя четемей учущей Мента Ути хилигийна эри невненей упутиатало Учито двя четемей учущей двятом! Оборо ком об размуне отобеноватали. Жеко се четеме учущей циваровителей, учущейного двятом отобеноватали. Закое об четеме учущей циваровителей, учущейного учущейного прилучения отобеновать от учетеме прилучения отобеновать от учетеме прилучения отобеновать от учетеме прилучения отобеновать от учетеме прилучения отобеновать от учитом прилучения отобеновать от прилучения отобеновать от прилучения от прилучения отобеновать от прилучения отобеновать от прилучения от прилучения отобеновать от прилучения при прилучения прилучения прилучения прилучения прилучения при

партим очилисти овщеги.

Нор пор учежду досниклотной колбостой золицууналтыг друугийн хуульд оружилийгээр шүүнжээж, эргүх эр ух холоой, ууам бархоо челеетий жирийн холиналь бурна бархоо челеетий жирийн холиналь бурна холиналь бурна бургийн холинуулагийн холицуунальна бархуун бүргийн хуульгийн холицууналын бархуунагийн холицууналын бархуунагийн холицууналын бархуунагийн холицууналын бархуунагийн холицуунагийн холицуун холицуу

петением идоволируд инворесс шентал и установаю син весох арегируали нециралиру выключателе отом утком стендортым допу честветой лауутах нецирами хангах хангах хангах тумий батаппазокути НТБ-ни Хуний орхийе зекласней 2021 од 16-и верхий 47/05 тоот готовол підосні бейдах.

the Inform Enropsity, search parties, colders benefitted the properties of the prope

суранция Облека. 2001 год Монети Улсын их хурганос баталска "Шама» Серговтийн Баракое", ""перейн зарам ин гүрхэйн хураны наргальный нообходог. Баракое", ""перейн зарам ин гүрхэйн хураны наргальный нообходог их хураны зарам и гураны зарам з

Иймд квигалтай учдолол болон судолганд суурилеагүй дэгүх ууулийн сөний өсгөн бархидаа олон улсын заалым, чэргэхийн байгууллагуудын сөнийн туслагүй, хөгөл нодуллаг, исулайн соон татт оролцогой хагалцуулог, санах, дунастийг авалуй мархыг цүсэний энйсэн, ханал мэдээллийн салбарынсын бөд эс шуухихийн байна.

шумжлогг дуу хололг хэмгэлэн "Дорсинхлох" үйэдлийг Эрүүгийн хуулхар эээнцуулахаар өргөн мэдүүлээн төслөөс татгалзаж Менгол Улсын урт хутацааны хатклийн бодлогод мейцсэн алхам хийхийг УИХ-ын гишүүн Танаас хэмгээнгүйлэн хусы».

Хумуучлог, энорэнгүй, шударга, иргэний ардчилсэн нийгмийг цогцтоох н Уполе Их Хурпые гишуд та букней терийгүй иргэний нейтин тар дундаа хавтаг мэдээлтийн салбар, сэтгуугч бидней хаигын зоригго битах. Шухарса ёс. учаснийкая за нагалийг даарагы, уг хэлэх, узал борлоо чаловтай изэрхийлэх хумий орк, эрх челеег улам батаглахын телее тус хуулийн төслөөс таггаглана байна гадэгг гуноо илсэх байна.

UN Human Rights Recommendations

2015.05.05

Investigate and resolve the issue of criminalization of defamation and insults

Create a culture to not use articles and clauses in the Criminal Code that restrict freedom of expression to stop criticism.

2020.11.04

Take measures to decriminalize defamation, enabling journalists, media workers and civil society activists to freely carry out their activities in accordance with international standards without fear of retribution.

2015.05.05

НУБ-ЫН ХҮНИЙ ЭРХИЙН ЗӨВЛӨЛӨӨС ГАРГАСАН ЗӨВЛӨМЖҮҮДИЙГ 2016-2019 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЕРӨНХИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Зөвлөмж/зөвлөмжийн дугаар	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Хэрэгжүүлэх байгууллага
	Нэг. Цаа	азаар авах ялыг халах чиглэлээр	)	
1.	108.2. Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын пактын нэмэлт П протоколоор хүлээсэн үүргийг биелүүлэхэд чиглэсэн шаардлагатай бүх арга хэмжээг авах (Намиби)			
2.	108.3. Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын пактын нэмэлт II протоколд нийцүүлэн цаазаар авах ялыг халах зорилгоор үндэсний хууль тогтоомжид боломжит хурдан хугацаанд өөрчлөлт оруулах (Алжир)			
3.	108.22. Эрүүгийн шинэ хуулийг батлах явцыг хурдасгах (Турк)			
4	108.23. Хүн бүрийн эрх тэгш болон аюулгүй байдлыг хангах эрх зүйн орчин, хүний эрхийн соёлыг бүрдүүлэх зорилгоор Эрүүгийн хуулийг шинэчлэн найруулах, эрх			

100.	илэрхийлэх эрхийг оролцуулан хүний эрхэд бүрэн хүндэтгэлтэй хандах, эдгээр эрхийг аливаа байдлаар хязгаарлахдаа хуульд нийцсэн байх, зайлшгүй байх болон хагаарлалтын хүрээ нь зөв тодорхойлогдсон байх зарчмыг баримтлах (Герман) 108.135, Сэтгүүлчид, хэвлэл	дүгээр сарын 5-ны өдрийн 1 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болгох Бүртгэл, шүүлтүүр хэрэглэх, тусгай зөвшөөрөл олгох зэрэг Харилцаа холбооны зохицуулах хорооноос батлан мөрдүүлж байгаа журам, стандартуудыг хянаж, нөлөөллийн үнэлгээ		Хууль зүйн яам	
101.	мэдээллийн ажилтнууд болон иргэний нийгмийн зүтгэлтнүүд өөрсдийн үйл ажиллагааг олон улсын стандартад заасны дагуу шийтгэн цээрлүүлэх аливаа айдасгүйгээр чөлөөтэй эрхлэх бололцоог хангах (Эстони)	хийлгэх, олон улсын хэм хэмжээ, жишгийн дагуу хуулиар зохицуулах Гүтгэх, доромжлох үйлдлийг эрүүгийн гэмт хэрэгт тооцохоо болих асуудлыг судлан шийдвэрлэх		Харилцаа холбооны зохицуулах хороо Мэдээллийн технологи,	
102.	108.136, Нэр төр гутаах үйлдлийг эрүүгийн гэмт хэрэгт тооцохгүй байх, төрийн болон орон нутгийн эрх бүхий байгууллагын үйл ажиллагааг сурвалжилсан, шүүмжилсний улмаас мөрдөн хавчигдах, эсхүл дарамт шахалтад орохоос хамгаалах орчинг бүрдүүлэх (Бүгд Найрамдах Чех Улс) 108.137, Нэр төр гутаах	Эрүүгийн хуулийн үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөнд хязгаарлалт тогтоосон зүйл, заалтыг шүүмжлэлийг таслан зогсоох зорилгоор ашиглахгүй байх соёлыг бий болгох Сэтгүүлчдийн мэдээллийн эх сурвалж болон шүгэлдэгчийг хамгаалах эрх зүйн орчныг	2016-2019	шуудан, харилцаа холбооны газар Иргэний нийгмийн байгууллага, салбар, мэргэшлийн	
103.	108.137. Нэр төр гутаах үйлдлийг эрүүгийн гэмт хэргээс хасах, олон улсын хүний эрхийн хэм хэмжээнд нийцүүлэн иргэний хуулийн журмаар шийдвэрлэх (Ирланд)	бүрдүүлэх Төрийн албан хаагчдад, ялангуяа шүүх, прокурор, хууль сахиулах байгууллагын ажилтнуудад зориулсан үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлэх, хувийн халдашгүй байдал, хэвлэл мэдээллийн эрх		холбоод	

100.	илэрхийлэх эрхийг оролцуулан хүний эрхэд бүрэн хүндэтгэлтэй хандах,	дүгээр сарын 5-ны өдрийн 1 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болгох		
	одгээр эрхийг аливаа байдлаар хязгаарлахдаа хуульд нийцсэн байх, зайлшгүй байх болон хязгаарлалтын хүрээ нь зөв тодорхойлогдсон байх зарчмыг баримтлах (Герман)	 Бүртгэл, шүүлтүүр хэрэглэх, тусгай зөвшөөрөл олгох зэрэг Харилцаа холбооны зохицуулах хорооноос батлан мөрдүүлж байгаа журам, стандартуудыг хянаж, нөлөөллийн үнэлгээ 		Хууль зүйн яам
101.	108.135, Сэтгүүлчид, хэвлэл мэдээллийн ажилтнууд болон иргэний нийгмийн зүтгэлтнүүд өөрсдийн үйл ажиллагааг олон улсын	хийлгэх, олон улсын хэм хэмжээ, жишгийн дагуу хуулиар зохицуулах Гүтгэх, доромжлох		Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
		үйлдлийг эрүүгийн гэмт хэрэгт тооцохоо болих		Jenna, Jiman nepee
ot	implemer	асуудлыг судлан пал сэ лэх Эруугийн хуулийн		Мэдээллийн технологи,
102.	үйлдлийг эрүүгийн гэмт хэрэгт тооцохгүй байх, төрийн болон орон нутгийн эрх бүхий байгууллагын үйл	то лэх - Эрүүгийн хуулийн үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөнд хязгаарлалт тогтоосон зүйл, заалтыг шүүмжлэлийг таслан зогсоох	2016-2019	
	үйлдлийг эрүүгийн гэмт хэрэгт тооцохгүй байх, төрийн болон орон нутгийн	толох Уруугийн хуулийн узэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөнд хязгаарлалт тогтоосон зүйл, заалтыг	2016-2019	технологи, шуудан, харилцаа

хувийн халдашгүй байдал, хэвлэл мэдээллийн эрх

Засгийн газрын 2023 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 357 дугаар тогтоолын хавсралт

НҮБ-ЫН ХҮНИЙ ЭРХИЙН ЗӨВЛӨЛӨӨС ГАРГАСАН ЗӨВЛӨМЖҮҮДИЙГ 2023-2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЕРӨНХИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

	Зөвлөмж/зөвлөмжийн дугаар			Хариуцан	Хамтран
Nº	оовломичио дугаар	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	хэрэгжүүлэх	хэрэгжүүлэх
				байгууллага	байгууллага
	нэг. Эрүүдэн шүүх болон б	усад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар хүн		пон харьцах,	
	440.0.0	шийтгэхийн эсрэг арга хэмжээ авах чигл		V	V
	116.3.Эрүүдэн шүүх болон бусад	-Мердех албаны тухай хуулийн төсөл	**	Хууль зүй,	Улсын
	хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар буюу	боловсруулах,	боловсруулан УИХ-	дотоод хэргийн	ерөнхий
	хүний нэр төрийг доромжлон харьцаж	_	д өргөн мэдүүлсэн	яам,	прокурорын
	шийтгэхийн эсрэг конвенцын Нэмэлт	-Эрүү шүүлт тулгах гэмт хэргийн талаар	байна.		газар,
	протоколд заасны дагуу эрүү шүүлтээс	гомдол, мэдээлэл хүлээн авах, хараат	_	Цагдаагийн	
	урьдчилан сэргийлэх үндэсний механизм	бусаар мөрдөн шалгах бие даасан	-Эрүү шүүлт тулгах	еренхий газар.	Тагнуулын
	бий болгох (Казахстан),	нэгжийг байгуулах, бүтэц, орон тоо,	гэмт хэргийг хараат		еренхий
	Эрүүдэн шүүх болон бусад хэлбэрээр	төсвийг шийдвэрлэх талаар арга хэмжээ	бусаар мерден		газар,
	хэрцгий, хүнлэг бусаар буюу хүний нэр	авах,	шалгах механизмыг		
	төрийг доромжлон харьцаж шийтгэхийн		байгуулсан байна.		Авлигатай
	эсрэг конвенцын Нэмэлт протоколд	-Эрүү шүүлт тулгах гэмт хэргээс			тэмцэх газа
	заасны дагуу эрүү шүүлтээс урьдчилан	урьдчилан сэргийлэх зорилгоор төв,	-Байцаалтын өрөөг		
	сэргийлэх үндэсний үр дүнтэй	орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	шаардлагатай тоног		Хүний эрхи
	механизмыг хойшлуулшгүйгээр бий	бүрд зориулалтын дуу, дүрс бичлэгийн	техееремжеер		ундэсний
	болгох (Украин)	болон бусад шаардлагатай тоног	хангасан байна.		комисс,
2.	116.4.Эрүүдэн шүүх болон бусад	төхөөрөмжөөр тоноглосон байцаалтын			
	хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар буюу	өрөөг нэмэгдүүлэх,	-Сургалтын		Хууль зү
	хүний нэр төрийг доромжлон харьцаж		хөтөлбөр		туслалцаан
	шийтгэхийн эсрэг конвенцын Нэмэлт	-Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх,	боловсруулж,		төв.
	протоколд заасны дагуу эрүү шүүлтээс	эрүү шүүлтээс ангид байх эрхийн	сургалт зохион		
	урьдчилан сэргийлэх үндэсний механизм	талаар мердегч, прокурор, эрх бүхий	байгуулсан байна.		
	бий болгох үйл явцыг хурдасгах, эрүү	байгууллагын албан тушаалтнуудын	,,		

Seven. Ensuring the right to freedom of expression

Recommendations/Recommendations No.

116.69. Take measures to decriminalize defamation, enabling journalists, media workers and civil society activists to freely carry out their activities in accordance with international standards without fear of retribution.

Implementation measures

- -Drafting the law on Media Freedom (Revision),
- -To investigate attacks against journalists and media workers, improve the legal framework, and strengthen the investigation process to hold the guilty party accountable.

not implemented

General action plan for the implementation of the recommendations issued by the United Nations Human Rights Council in 2016-2019

Resolution of the Government of Mongolia on April 11, 2016
 "On the Approval of the General Plan"

Amendments to the Criminal Code of Mongolia

- Recommendations from the UN Subcommittee on Prevention of Torture to Mongolia
- Insult during torture
- Denigration of dignity and defamation is not reflected

distorted

President of Mongolia vetoes...

The Law on Protecting Human Rights on Social Media, amendments to the Law on Communications, Law on Cyber Security.... (January 18, 20, 2023)

Restricting the Freedom of expression?

September 26, 2023, Implementation of the recommendations of the UN Human Rights Council in 2023-2025

Drafting the law on Media Freedom (Revision)

Fortifying Free Speech and Countering Restrictive Draft Legislations

Thank you for your attention

B.Bolormaa (Ph.D)

Independent Consultant, Media Council of Mongolia.